

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 319/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. júna 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného obchodnou spoločnosťou STEHURA & partners, s. r. o., Fraňa Kráľa 2080, Čadca, v mene ktorej koná advokát JUDr. Celestín Stehura, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 5 CoP 35/2014-175 z 27. mája 2014 a takto

rozhodol:

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. septembra 2014 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), upravená a doplnená podaním sťažovateľa doručeným 9. októbra 2014, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 CoP 35/2014-175 z 27. mája 2014 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 P/27/2012-158 zo 14. novembra 2013 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) bol rozsudok okresného súdu sp. zn. 8 C 573/01 z 22. októbra 2001 zmenený tak, že sťažovateľovi bola určená povinnosť platiť zvýšené výživné na maloletého syna v sume 180 € mesačne k rukám matky počnúc 3. septembrom 2012 s tým, že zameškané výživné okresný súd povolil sťažovateľovi splácať spolu s bežným výživným po 20 € mesačne. Krajský súd napadnutým rozsudkom rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že okresný súd vykonal „*zúžené dokazovanie*“ v rozsahu jeho majetkových príjmov, pričom ostatnými ním namietanými skutočnosťami sa hlbšie nezaoberal a ním navrhované dôkazy nevykonal. Podľa jeho názoru krajský súd svoj potvrdzujúci rozsudok bližšie neodôvodnil a s uplatnenými odvolacími dôvodmi sa nevysporiadal. Následne cituje dopadajúcu judikatúru ústavného súdu vzťahujúcu sa na obsah základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 226/03, I. ÚS 114/08, III. ÚS 153/07, III. ÚS 47/05). Nadväzne na to sťažovateľ uvádza, že *«či už OS Čadca vo svojom rozhodnutí ako i KS Žilina mal sa riadne zaoberať mojimi dôvodmi, pre ktoré som podal odvolanie a riadne na ne odpovedať, prečo tieto dôvody neakceptoval. Je zrejmé, že všeobecný súd nezistil dôsledne skutkový stav veci, t. j. nezistil majetkové pomery členov spoločnej domácnosti navrhovateľky (napr. manželka navrhovateľky), ďalej nezistil dôsledne výšku sociálnych príspevkov na maloletého,*

na ktorého som povinný platiť výživné (je všeobecne známe, že výška „prídavku na diéta“, ktorý je poskytovaný v Rakúskej republike je niekoľkonásobne vyššia ako v SR, kde je výška 23,10 mesačne) ako i nezistil a nesprávne sa vysporiadal s mojimi príjmovými možnosťami. Ak mám nepravidelný príjem, je potrebné vychádzať z jeho celoročného priemeru. Všeobecný súd však vo svojom rozhodnutí vôbec nedáva odpoveď na moje „argumenty“, z toho mi sa vyvodzuje záver, že všeobecný súd sa mojimi argumentmi vôbec nezaoberal. Navyše nedôsledným zistením skutkového stavu som vystavený rozhodnutím porušovateľa trestnému stíhaniu pre trestný čin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 TZ, nakoľko súdom stanovenú vyživovaciu povinnosť nedokážem objektívne plniť.».

V závere svojej sťažnosti sťažovateľ poukazuje na dôvody, pre ktoré by mu mal ústavný súd priznať finančné zadosťučinenie v sume 500 €. Tie spočívajú v ohrození jeho psychického stavu, ako aj v pocitoch neistoty.

Na základe uvedeného sťažovateľ ústavnému súdu navrhuje vydať vo veci rozhodnutie, ktorým vysloví, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 5 CoP 35/2014 z 27. mája 2014 porušené bolo. Ďalej navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a sťažovateľovi priznať finančné zadosťučinenie v sume 500 €, ako aj úhradu trov konania v sume 340,89 € na účet jeho právneho zástupcu.

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy ustanoví podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predpisov každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom

alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne... prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Vo vzťahu k posúdeniu namietaného porušenia označených práv ústavný súd najskôr podotýka, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany

podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (IV. ÚS 195/07).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súd. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu. K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prejednanie veci (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. februára 1975, séria A, č. 18, s. 18, § 36). Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08).

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať

odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

V relevantnej časti odôvodnenia svojho rozsudku krajský súd po uvedení znenia § 219 ods. 1 a 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) uviedol, že s odôvodnením rozsudku okresného súdu sa v celom rozsahu stotožňuje, pričom v sťažovateľovej veci *„nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybňovali správnosť rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súd venoval náležitú pozornosť zisteniu všetkých rozhodujúcich skutočností, dostatočne zistil skutkový stav a mal spoľahlivé a dostatočné podklady pre rozhodnutie o veci. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne a podrobne rozobral v odôvodnení rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu odvolací súd dodáva: Hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu skôr určenej vyživovacej povinnosti je podľa ust. § 78 ods. 1 Zákona o rodine zmena pomerov. Pri rozhodovaní o zmene výživného musí súd posúdiť komplexne všetky zmeny v pomeroch účastníkov, ku ktorým došlo od predchádzajúcej úpravy, pričom nemôže opomenúť ani existenciu ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine zakotvujúcu právo dieťaťa podieľať sa na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov, či už v pozitívnom*

alebo v negatívnom zmysle, ako i všeobecné hľadisko upravené v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého pri rozhodovaní o výživnom sa prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného Otec maloletého v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by neboli predmetom prvostupňového konania, resp. ktoré by prvostupňový súd pri svojom rozhodnutí nezohľadnil. Prvostupňový súd správne právne odôvodnil, prečo návrhu vyhovel a ustálil výšku vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletému na sumu 180,- eur mesačne. Odvolaciu námietku týkajúcu sa nedostatočného odôvodnenia a nedostatočného zistenia skutkového stavu nepovažoval odvolací súd za dôvodnú, nakoľko okresný súd sa správne v odôvodnení rozhodnutia zameral len na argumenty, ktoré sú z hľadiska súdneho rozhodnutia považované za rozhodujúce. Právo na spravodlivý súdny proces nezahŕňa, aby sa súd stotožnil s názormi účastníkov konania, navrhovaním a hodnotením dôkazov (rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 252/04) a ani to, aby bol účastník úspešný v konaní (I. ÚS 50/04). Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku nezistil pochybenie, rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny.“.

Keďže krajský súd si dôvody uvedené v rozsudku okresného súdu v plnej miere osvojil a zároveň na ne poukázal, ústavný súd pri hodnotení ústavnej udržateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie tvoria z hľadiska predmetu konania jeden celok (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08 a IV. ÚS 66/2011). S prihliadnutím na uvedené ústavný súd vzal zreteľ i na závery okresného súdu formulované v jeho rozsudku č. k. 6 P 27/2012-158 zo 14. novembra 2013, z ktorých vyplýva, že sťažovateľ od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti k maloletému (od roku 2001) „nepripel na výživu maloletého [REDAKOVANÉ] okrem určeného výživného žiadnymi finančnými ani naturálnymi hodnotami, nezaujímal sa o maloletého aj napriek tomu, že žijú v jednej obci. Neobstojí tvrdenie otca týkajúce sa porovnávania jeho výdavkov na stravu a výdavkov maloletého a takisto poukazovanie na možnosti a životnú úroveň matky. V tomto prípade treba vychádzať zo situácie, že matka je ťažko

zdravotne postihnutou osobou. Aj na pojednávaní sa zúčastnila za prítomnosti svojej osobnej asistentky, pretože veľmi slabo vidí. Za týchto okolností aj napriek rozhodnutiu, že je ťažko zdravotne postihnutou osobou a invalidnou dôchodkyňou, nemožno požadovať od matky dieťaťa, aby si hľadala primerané zamestnanie, keď sama má vážne problémy a musí byť doprevádzaná osobnou asistentkou. Takéto tvrdenie otca je zjavne necitlivé a neohľaduplné. Samotná tá skutočnosť, že matka dieťaťa je opätovne vydatá a že jej manžel pracuje v zahraničí, znamená iba toľko, že súčasný manžel matky sa má podieľať na nákladoch spoločnej domácnosti a vyživovacej povinnosti na ďalšie dieťa, ktoré z tohto manželstva so súčasným manželom matky sa narodilo. Nevyplýva však manželovi matky povinnosť prispievať na výživu maloletého [REDAKOVANÉ]. Z dokladov predložených matkou je zjavné, že ide o dieťa, ktoré sa v súčasnej dobe prudko vyvíja a jeho náklady na oblečenie, stravovanie, obuv, hygienické potreby sú značné. Matka zo svojho príjmu musí prispievať primerane na náklady spoločnej domácnosti, má ďalšiu vyživovaciu povinnosť a pritom do značnej miery je jej práca v domácnosti, orientácia v rodine znevýhodnená aj napriek osobnej asistentke. Teda z tohto pohľadu je porovnávanie situácie matky a otca maloletého neprimerané. Otec je zamestnaný atak ako to vyplýva z jeho vyjadrení prostredníctvom právneho zástupcu, že nie je schopný vzhľadom na ďalšie náklady, ktoré má v spojení so svojim zamestnaním, vysoké výdavky a nemôže prispievať na výživu maloletého požadovanou sumou, tieto skutočnosti žiadnym spôsobom nepreukázal. Práve naopak, matka prostredníctvom právneho zástupcu poukázala na ďalšie majetkové hodnoty, ktoré má otec v nehnuteľnostiach a takisto poukázala na tú skutočnosť, že pokiaľ poukázal na výdavky spojené so stavbou a dostavbou rodinného domu, ktorý začali stavať ako manželia, ide o výdavok, ktorý nemá prednosť pred plnením vyživovacej povinnosti. Treba dať za pravdu matke, že výživné je prednostná povinnosť otca a matka osobnou starostlivosťou sa podieľa na potrebách maloletého. Takisto neobstojí tvrdenie, že maloletý [REDAKOVANÉ] má 13 rokov a preto už starostlivosť nie je potrebná v takej intenzite ako o úplne malé dieťa. Dieťa v školskom veku nie je predsa schopné zabezpečovať si doma stravu, pranie, hygienu a podobne, teda ide o starostlivosť, ktorá stále ešte je starostlivosťou rodiča, s ktorým žije v spoločnej domácnosti. Teda toto tvrdenie otca neobstojí. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že vzhľadom na osobné pomery na strane maloletého

ako aj pomery matky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a na druhej strane pomery otca, ktorý má jedinú vyživovaciu povinnosť na maloletého ■■■■■, ktorý má pravidelný príjem zo zamestnania a i keď táto skutočnosť nebola matkou preukázaná, že zamestnávateľ prispieva na náklady cestovného, ubytovania a stravovania, je jednak v právnej úprave o poskytovaní príspevku na stravovanie zamestnancov t a na druhej strane zvyklosťou u zamestnancov, ktorí pracujú v mieste, ktoré nie je totožné s miestom ich bydliska, že za cestovné sú poskytované takýmto zamestnancom náhrady. Teda je nesporné, že životná úroveň otca vzhľadom na jeho osobnú a majetkovú situáciu je vyššia, ako životná úroveň matky a preto maloletý ■■■■■ má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, teda aj otca. Súd považoval výšku 180,- Eur mesačne vzhľadom na podstatnú zmenu pomerov od poslednej úpravy výživného za sumu primeranú a vzhľadom na to, že otec neplní vyživovaciu povinnosť okrem určenej sumy, ktorá predstavuje v eurách 49,79 Eur, žiadnymi inými formami na maloletého ■■■■■, súd zvýšil výživné, tak ako je uvedené. Výživné podľa návrhu bolo zvýšené počnúc dňom 3.9.2012 s tým, že rozdiel medzi výživným, na ktoré bol pôvodne otec zaviazaný a výživným, ktoré súd zvýšil počnúc dňom 3.9.2012, teda za obdobie od podania návrhu do rozhodnutia súdu 14.11.2013, kedy mesiac november 2013 nebol ešte pri zameškanom výživnom zarátaný vzhľadom na možnosť plnenia výživného do 15. dňa toho - ktorého mesiaca, predstavuje zameškané výživné po odpočítaní sumy, ktorou prispieva podľa pôvodného rozhodnutia otec, suma 1.792,73 Eur. Súd vzhľadom na takýto vysoký nedoplatok na výživnom považoval v súlade so schopnosťami a možnosťami otca zameškané výživné za obdobie od podania návrhu, teda od 3.9.2012 do 14.11.2013 za primerané splácať v mesačných splátkach po 20,- Eur, počnúc prvou splátkou zročnou v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti rozsudku, pod stratou výhody splátok, ak bude vynechaná hoci i len jedna splátka.“.

Podstatou sťažnostných námietok je nesúhlas sťažovateľa s výsledkom označeného konania a odôvodnením napadnutého rozsudku, ako aj so spôsobom hodnotenia dôkazov a nevykonaním sťažovateľom navrhnutých dôkazov, ktoré mu mohli privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci.

Po preskúmaní napadnutého rozsudku krajského súdu dospel ústavný súd k záveru, že z hľadiska dodržania základných ústavno-procesných princípov ho nemožno považovať za zjavne neodôvodnený ani za arbitrárny. Po konštatácii vecnej správnosti rozsudku okresného súdu a stotožnení sa s jeho odôvodnením krajský súd na zdôraznenie vecnej správnosti potvrdzovaného rozsudku doplnil konkrétne dôvody a vyjadril sa aj k sťažovateľom uplatneným odvolacím námietkam. Krajský súd tak postupoval v súlade s § 219 ods. 2 OSP, v súvislosti s čím ústavný súd poznamenáva, že postup a rozhodnutie všeobecného súdu vychádzajúci z aplikácie konkrétnej procesnoprávnej úpravy nemožno v zásade hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd objasnil dôvody, z ktorých napadnutý rozsudok vychádza, ako aj úvahy, akými sa pri jeho vydaní riadil, dostatočne a v spojitosti s rozsudkom okresného súdu poskytol jasné a zrozumiteľné odpovede na v prípade relevantné právne otázky. Tie sa neodchyľujú od obsahu v prípade aplikovaných právnych noriem upravujúcich plnenie vyživovacej povinnosti medzi rodičmi a deťmi, z ktorých vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné sa samy živiť, ďalej, že obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov, pričom dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov, a že výživné na dieťa má prednosť pred inými výdavkami rodičov (§ 62 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

K námietke nesprávneho hodnotenia dôkazov poukazuje ústavný súd na svoju predchádzajúcu rozhodovaciu činnosť, v rámci ktorej judikoval (I. ÚS 67/06), že zásada voľného hodnotenia dôkazov vyplýva z princípu nezávislosti súdov podľa čl. 144 ods. 1 ústavy. Pokiaľ všeobecné súdy ústavné garancie obsiahnuté najmä čl. 46 až čl. 50 ústavy rešpektujú, ústavný súd nie je oprávnený znovu „hodnotiť“ hodnotenie dôkazov realizované všeobecnými súdmi, a to dokonca ani vtedy, keby sa s hodnotením sám nestotožňoval (II. ÚS 593/2011, III. ÚS 230/2012).

Ústavný súd zistil, že pri ustálení svojich právnych záverov krajský súd vychádzal z pomerne rozsiahle zisteného skutkového stavu, ktorý konajúce súdy vo svojich rozhodnutiach podrobne opísali a pri formovaní záverečného úsudku o predmete konania náležite vyhodnotili. Ústavný súd preto považuje za nevyhnutné námietku sťažovateľa, že sa krajský súd nezaoberal ním namietanými skutočnosťami, odmietnuť ako neopodstatnenú. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom uvedeným v napadnutom rozsudku nestotožňuje, sama osebe nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor krajského súdu svojím vlastným.

Z uvedených dôvodov považuje ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný. Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že jeho úlohou pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nie je posudzovanie právnej perfektnosti namietaného rozhodnutia všeobecného súdu z hľadiska formálnych požiadaviek vyplývajúcich zo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a z týchto aspektov jeho „vylepšovanie“ (IV. ÚS 325/08), ale posúdenie jeho ústavnej akceptovateľnosti a udržateľnosti. Ústavný súd nie je ani opravným súdom právnych názorov všeobecných súdov. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle judikatúry ústavného súdu by mohol nahradiť napadnutý právny názor všeobecného súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd námietky sťažovateľa o tom, že krajský súd v napadnutom rozsudku nedal dostatočnú odpoveď na zásadnú argumentáciu sťažovateľa, čím porušil právo na presvedčivé a odôvodnené rozhodnutie zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru za nedostatočné.

Vo vzťahu k v argumentácii uvádzanému čl. 47 ods. 3 ústavy zaručujúceho rovnosť účastníkov v súdnom konaní považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľa, ktorý je v tomto prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci rozhodoval ústavný súd o porušení tých práv, ktorých vyslovenia sa sťažovateľ domáha len v návrhu na rozhodnutie, t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy (§ 47 ods. 3 ústavy), ktoré sťažovateľ uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľa (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07 a IV. ÚS 279/07).

S prihliadnutím na uvedené ústavný súd sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Keďže bola sťažnosť ako celok odmietnutá, rozhodovanie o ďalších návrhoch sťažovateľa v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júna 2015